

ת"פ 22021/12/12 - מדינת ישראל - שלוחת תביעות ש"י נגד מ.ש.

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 22021-12-12 מדינת ישראל נ' ש'

לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - שלוחת תביעות ש"י

ע"י ב"כ עו"ד בועז ביטון

נגד

מ.ש.

ע"י ב"כ עו"ד בועז ראובן

גזר דין

הרשעת הנאשם

1. הנאשם, יליד 1946, הורשע לאחר שמיעת ראיות בהכרעת דין מפורטת בעבירות **תקיפה סתם**, בניגוד לסעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 **ואיומים**, בניגוד לסעיף 192 לחוק העונשין. הנאשם זוכה מהעבירות שיוחסו לו באישום השני (תקיפת שוטר במילוי תפקידו ושימוש בכח או באיומים למנוע מעצר). העובדות העומדות בבסיס ההרשעה מפורטות בפסקה 19 להכרעת הדין, כדלקמן:

"המתלונן והעד אדם חלפו על פני בית הנאשם עם משאית פינוי הגזם. בשלב זה, יצא הנאשם מביתו וביקש מהם לקחת את שקית הגזם, בין אם מתוך חצרו ובין אם ליד ביתו. המתלונן והעד אדם סירבו לעשות כן. התעורר ויכוח בין הנאשם למתלונן או לעד אדם, במהלכו החל הנאשם לצעוק ולקלל, בין היתר, את ראש המועצה, כמתואר בסעיף 2 לכתב האישום. הנאשם ניגש לביתו וחזר למקום כשהוא מצויד במצלמה. המתלונן, אשר ישב אותה עת בתא הנהג, ביצע כלפי הנאשם תנועה מגונה בידו ("אצבע משולשת") ובהמשך, ירד מהמשאית והתקרב אל הנאשם כדי למנוע ממנו להמשיך ולצלם. המתלונן יצר מגע עם מצלמת הנאשם, באופן שכל הנראה גרם נזק לעדשת המצלמה. הנאשם תקף את המתלונן בכך שאחז בצווארו והצמידו לדלת המשאית עד שהמתלונן נחלץ מאחיזתו בעזרת העד אדם. בשלב זה, המשיכו המתלונן והעד אדם בנסיעה במשאית, ואילו הנאשם שב לביתו ויצא ממנו כשאקדחו תלוי בתוך נרתיק על כתפו. הנאשם התקרב למשאית, ותוך שהוא דופק על דלת המשאית ומכה בידו של המתלונן, אחז בידית האקדח כשהוא מושכו לאחור בתנועת שליפה ומאיים על המתלונן "אני אפשיט אותך, אני אזיין אותך". בשלב זה, נסעו המתלונן והעד אדם מהמקום באמצעות המשאית".

2. לבקשת הסניגור נשלח הנאשם לשרות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר לעונש בעניינו. הסניגור ביקש ששרות המבחן יתייחס לשאלת ביטול ההרשעה.

תסקיר שרות המבחן וטיעוני הצדדים לעונש

3. ביום 25.5.16 התקבל תסקיר שרות המבחן ממנו עולה כי הנאשם כבן 70, אב ל-2 ילדים וסב לנכדים, עלה ארצה בהיותו פעוט והתגייס לצה"ל לחטיבת הצנחנים. במהלך שרותו הצבאי לחם במלחמות ישראל וזכה לקבל אותות ועיטורים. במלחמת ששת הימים חווה הנאשם "טראומה אקוסטית" המתבטאת בירידה בשמיעה, ממנה סבל במשך שנים, אשר משפיעה על יכולת התקשורת. כמו כן, הוכר הנאשם כהלום קרב ובשנת 2004 הוכר על ידי משרד הבטחון כבעל 56% נכות. נכותו הנפשית של הנאשם מתבטאת בהפרעה חרדתית מעורבת קשה, המורכבת מתסמונת פוסט טראומטית כרונית. הוא נמצא במעקב פסיכיאטרי משנת 2000. הנאשם סובל מתחלואות שונות, בין היתר ממחלת סכרת ומטופל באינסולין. בנוסף, עבר שני אירועים מוחיים אשר הותירו אותו עם פגיעה בהליכה, הפרעה בדיבור וחולשה בגפה עליונה. על אף קשייו הצליח הנאשם לשמור על רצף תעסוקתי ועבד עד שנת 2000 כמנהל מסחרי של עיתון. מאז פיטוריו חלה התדרדרות במצבו, כמתואר לעיל.

לאחרונה, מתמודד הנאשם עם קושי נוסף, כאשר בשנת 2013 אובחנה אשתו במחלה ממארת, מאז אינה עובדת ונמצאת במעקב רפואי.

הנאשם נעדר עבר פלילי.

בהתייחסותו לעבירות מושא הרשעתו - התקשה הנאשם לייחס לעצמו העובדות המתוארות בהכרעת הדין. הוא סיפר כי במהלך האירוע היה נתון בסערת רגשות על רקע תפיסתו כי המתלוננים נהגו בו באופן מזלזל. הנאשם הדגיש כי לא נקט באלימות וכי על רקע מצבו המתואר לעיל, הסיטואציה הסלימה. הנאשם שלל עמדות הנותנות לגיטימציה לאלימות. ביחס לנשק המתואר בהכרעת הדין, סיפר הנאשם כי האקדח ברשותו משנת 1987. הוא מסר כי מעוניין לקבל את האקדח חזרה לחזקתו על מנת שיוכל למכור אותו ולקבל תמורתו את כספו.

כגורמי סיכון לקח שרות המבחן בחשבון את מהות העבירות, העובדה כי אף לאחר ניהול הוכחות מתקשה הנאשם בקבלת אחריות על מעשיו. כגורמי סיכוי לשיקום לקח שרות המבחן בחשבון את שיתוף הפעולה המלא עם השרות, העובדה כי מדובר בעבירה ישנה אשר בוצעה לפני כ-5 שנים ומאז לא שנתה, את תפקודו הנורמטיבי של הנאשם במשך השנים, התמדתו ככל יכולתו במסגרות השונות, החשיבות הרבה שמייחס למערכת אכיפת החוק, המדינה והמשפט. שרות המבחן העריך כי הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק מצידו של הנאשם הוא נמוך.

שרות המבחן ציין כי הנאשם הדגיש החשיבות הכרוכה עבורו באי הרשעה, הן על רקע נסיבותיו והן על רקע רצונו להחזיר אליו את נשקו. לא הוצגו בפני שרות המבחן שיקולים קונקרטיים המעידים על פגיעה בגין הרשעה בדין. ואולם, שרות המבחן סבר כי לאור הנתונים שהוצגו על ידו, מדובר במקרה חריג ויש מקום לשקול בחיוב ביטול הרשעתו בדין.

שרות המבחן סבר כי נוכח גילו של הנאשם ומגבלותיו הרפואיות, לא יוכל הנאשם לבצע עבודות של"צ ועל כן, המליץ על ביטול הרשעתו לצד חתימה על כתב התחייבות להימנע מעבירה.

4. ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם את נסיבות ביצוע העבירות הוא מאסר קצר לריצוי בעבודות שרות

עד מאסר ממשי בן מספר חודשים. יחד עם זאת, ערה המאשימה לנסיבות המיוחדות של הנאשם ולאמור בתסקיר שרות המבחן ועל כן, טען התובע כי ניתן לחרוג מהמתחם ולהשית על הנאשם פיצוי כספי למתלונן, תוך הותרת הרשעתו על כנה. ב"כ המאשימה הפנה לאותם חלקים בתסקיר המצביעים על אי נטילת אחריות מצד הנאשם וחוסר הבנה מצידו לחומרת מעשיו. עוד הדגיש התובע כי עניינו של הנאשם, חריג ככל שיהיה, עדיין לא עונה על הקריטריונים הברורים שנקבעו בפסיקה להימנעות מהרשעה.

5. ב"כ הנאשם טען כי מדובר בתסקיר חיובי ביותר שהתקבל בעניינו של הנאשם. לדבריו מדובר בנאשם "גיבור ישראלי" שהאירוע מושא הכרעת הדין מהווה אירוע חריג בנוף חייו הנורמטיביים. הוגשו מסמכים המעידים על אותות הוקרה והצטיינות שקיבל הנאשם (אות מלחמת ההתשה, מיום 13.10.03; אות ששת הימים, מיום 4.3.04; אות יום הכיפורים, מיום 4.3.04; אות שלום הגליל, מיום 4.3.04 (נע/1)). עוד הפנה ב"כ הנאשם למכתב שהפנה הפסיכיאטר המטפל למשרד הבטחון בשנת 2004 המתאר את מצבו הנפשי של הנאשם והתדרדרותו לאורך השנים (נע/2). לאור זאת, ביקש ב"כ הנאשם לאמץ המלצות שרות המבחן, לבטל את ההרשעה ולחייב את הנאשם בחתימה על התחייבות להימנע מעבירה.

6. הנאשם בדברו האחרון אמנם הודה כי "צריך היה לנהוג אחרת". יחד עם זאת, שב וטען "הייתי חוטף מכות, האנשים שעמדו מולי הם היו מרביצים לי, חד וחלק. והמשטרה שהגיעה מה עשתה לי עם הפציעות, ולא הבאתי תמונות לא טרחתי אפילו לספר לבית המשפט סיפורים של פציעות שנגרמו לי. הסיפור מסתכם בזה, אני אסכם את הדברים בפשטות, אני רק יכול להצטער על העבודה הזאת" (עמ' 48).

דין והכרעה

7. במוקד גזר דין זה השאלה: האם יש להורות על ביטול ההרשעה כעתירת ההגנה או שיש להותיר ההרשעה על כנה כדרישת התביעה. אקדים ואומר כי לאחר שקראתי בעיון את תסקיר שרות המבחן ושמעתי בקשב רב את טיעוני ב"כ הצדדים, כמו גם את הנאשם עצמו, באתי למסקנה כי חרף נסיבות המיוחדות של הנאשם שלפניי והמלצת שרות המבחן בעניינו, אין מדובר במקרה חריג ונדיר המצדיק סטייה מן הכלל וביטול הרשעת הנאשם - לא בהיבט של חומרת העבירות ונסיבות ביצוען ולא בהיבט של הוכחת נזק קונקרטי שיכול וייגרם לנאשם כתוצאה מההרשעה.

8. כידוע, על מנת לבחון בקשה להימנע מהרשעה בדין, על נסיבות המקרה, ועל נסיבות הנאשם, להיות חריגות ויוצאות דופן. בית המשפט העליון קבע כי **"תוצאה של הימנעות מהרשעה, חרף הקביעה כי הנאשם ביצע את העבירה, היא תוצאה חריגה, השמורה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. שני תנאים מצטברים נקבעו, על מנת להימנע מהרשעה: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על הרשעה, בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים"** (רע"פ 3208/15 דוד היקרי נ' ממדינת ישראל (11.5.15)).

9. בענייננו, חברו מספר נסיבות מחמירות בהתנהגותו של הנאשם, נסיבות המקשות על קבלת עתירת ההגנה לביטול ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים - תחילתו של אירוע, כזכור, בסירובם של מפני

הגזם לפנות את הגזם מחצרו של הנאשם. חלף פניה לגורם הרלוונטי במועצה המקומית, בחר הנאשם לצעוק, לגדף ולקלל את ראש המועצה. בהמשך, מששב הנאשם למקום עם מצלמתו והמתלון יצר עמה מגע ואף גרם נזק מסוים לעדשה, שוב לא נסוג הנאשם על מנת לדווח על האירוע למשטרה ובחר לתקוף את המתלון בכך שאחז בצווארו, הצמידו לדלת המשאית והמתלון נזקק לעזרתו של העד אדם כדי להיחלץ מאחיזת הנאשם.

אם בכך היתה מסתיימת האינטראקציה בין הנאשם למתלון, יתכן ונסיבות האירוע, עד כאן, היו מצדיקות שקילת הבקשה לביטול הרשעה. ואולם, הנאשם לא חדל ממעשיו ואף הסלים אותם - הנאשם שב לביתו בשנית, אך הפעם הצטייד בנשקו האישי, אקדח שהיה תלוי בתוך נרתיק על כתפו. הפעם, הנאשם ביצע מעשיו חמורים של דפיקה על דלת המשאית ותקיפת המתלון בידו, **"תוך שהוא אוחז בידית האקדח כשהוא מושכו לאחור בתנועת שליפה ומאיים על המתלון 'אני אפשיט אותך, אני אזין אותך'".** תקיפת המתלון, תוך תנועת שליפה של אקדח התלוי על הכתף והשמעת איומים בוטים הם מעשים חמורים הפוגעים באינטרסים חברתיים מוגנים, דוגמת שלווה החיים, איום בפגיעה בשלמות הגוף, הטלת חשש ומורא. כפי שקבעתי - **"התקרבות למתלון בצורה מאיימת, תוך הכאתו ביד והנחת יד על האקדח, פתיחת הנרתיק והתחלת שליפתו החוצה, מהווה איום בהתנהגות ומטילה מורא ופחד על קורבנות העבירה, כפי שהעידו המתלון והעד אדם"** (פיסקה 20 להכ"ד).

ודוק: אינני מתעלם מהתנהגותם הנפסדת של המתלון והעד אדם כלפי הנאשם, אדם מבוגר כבן 70, שכל בקשתו מהם היתה לפנות את שקית הגזם מחצרו, התנהגות מזלזלת ומבישה דוגמת תנועה מגונה ביד ("אצבע משולשת") (ראה התמונה **נ/2**) והמגע שיצר המתלון עם עדשת המצלמה של הנאשם, אשר גרמה, ככל הנראה, לנזק. יחד עם זאת, וחרף התנהגות מבישה ומקוממת זו, הרי שאין להשלים עם נטילת החוק לידיים ועשיית דין עצמי מצד הנאשם, המתבטאת בחזרה לבית, הצטיידות באקדח, חזרה למקום האירוע, תקיפה ואיום באמצעות התחלה של שליפת האקדח.

עד כאן באשר לנסיבות ביצוע העבירות, על צדדי הקולא והחומרא שבהן - נסיבות שלטעמי אינן מאפשרות שקילת ביטול הרשעה.

10. ומכאן לנסיבות האישיות של הנאשם. אין חולק כי נסיבותיו האישיות של הנאשם יוצאות דופן - הנאשם כבן 70, נעדר עבר פלילי מכל סוג ומין שהוא, מוכר כהלום קרב וכסובל מפוסט טראומה ומטראומה אקוסטית, השתתף במרבית מלחמות ישראל ואף קיבל אותות על כך, סובל מתחלואים שונים, חרף הקשיים שמר על רצף תעסוקתי. התרשמתי גם מהמכתב של הפסיכיאטר המטפל משנת 2004 ומקשיים נוספים שהנאשם מתמודד עימם לאחרונה נוכח ממחלתה של אשתו. על כל אלה, ראוי הנאשם להתחשבות. יחד עם זאת, הרי שבנוסף לחומרת העבירות ונסיבות ביצוען, אשר אינן מאפשרות שקילת ביטול ההרשעה, גם בנסיבותיו האישיות של הנאשם אין כדי להביא לתוצאה זו - הנאשם כפר בביצוע העבירות בהן הורשע וניהל משפט הוכחות. אמת הדבר, כי ניהול המשפט היה מוצדק שכן הנאשם זוכה כליל מהעבירות שיוחסו לו באישום השני ובהכרעת הדין נקבעו עובדות לחובת המתלון, אשר לא הופיעו בכתב האישום. יחד עם זאת, הנאשם לא נטל אחריות על תקיפת המתלון והשמעת האיומים כלפיו, כמו גם על שימוש לא ראוי באקדח ועל האיום בהתנהגות שביצע באמצעותו. גם בפני שרות המבחן המשיך הנאשם להציג עמדות קורבניות שהמשיכו לבוא לידי ביטוי גם בדברו האחרון בפני בית המשפט. עוד יודגש, כי שרות המבחן מציין במפורש בתסקיר כי **"מ. לא הציג בפניו שיקולים קונקרטיים המעידים על פגיעה בגין הרשעה בדין"** - ובכך, למעשה, לא מתמלא המבחן השני שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון כתנאי להימנעות מהרשעה.

11. באלה הדברים, נראה שלא מתקיימים בענייננו התנאים שנקבעו בפסיקה לצורך שקילת הימנעות מהרשעה, ועל כן, לא מצאתי להורות על ביטול ההרשעה.

12. לענין העונש הראוי לנאשם - שקילת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, כמפורט לעיל, כמו גם הפסיקה הנוהגת, מביא למסקנה כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר, קנס כספי ופיצוי.

בחינת נסיבותיו האישיות של הנאשם, על רקע האמור בתסקיר שרות המבחן, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות (כ-5 שנים) וסיכוי נמוך להישנות עבירות, מביא למסקנה כי יש למקם עונשו של הנאשם בתחתית המתחם. עוד לא מצאתי לחייב הנאשם בפיצוי המתלון או בקנס כספי.

13. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מהיום והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור כל עבירת אלימות, לרבות איומים.

ב. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 2,500 ₪ להימנע מעבירות אותן ביצע בתיק זה למשך שנתיים מהיום. לא יחתום הנאשם על התחייבות כאמור, ייאסר למשך 25 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ב תמוז תשע"ו, 18 יולי 2016, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד איתי שמואלי, הנאשם ובא כוחו.